

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, Naalakkersuisut peqquneqassasut naalagaaffiup avataani Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiinut aningaasartuutit nalilersoqqullugit. Nalilersuineq Inatsisartunut UKA2024 ingerlanerani agguaanneqassaaq

(Inatsisartunut Ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Naalagaaffinngornissamut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Siullermeerinnineq

Demokraatineersup Jens Frederik Nielsenip Naalakkersuisut peqquneqassasut naalagaaffiup avataani Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiinut aningaasartuutit nalilersoqqullugit aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanut Naalakkersuisut sinnerlugit qujavunga.

Aallarniutigalugu qujassutigeqqikkusuppara Nunanut Allanut, Sillimaniarnermut Illersornissamullu ataatsimoorussamik periusissiamik siammasissumik isumaqatigiissuteqarnitsinnut. Periusissiaq ataatsimut naleqartitanik Nunatta nunanut allanut attaveqarnermini tunngavigisartagaanik aallaaveqarpoq:

- Tamat oqartussaaqataanerannik inuillu pisinnaatitaaffiinik illersuillunilu suliaqarnerni tamani qitiutitsinissaq.
- Nunatta issittullu sakkulersorfiunnginnissaat.
- Aningaasarsiornikkut taamatullu inuiaat kalaallit atugarissaarnerulernissaannut siuariartornissaannullu suliat aallaaveqarnissaat.
- Inuiattut nunatullu namminiussuseqarnitta aallaaviunissaat
- Aaqqiissutissarsiorluni sulineq tamatigut aallaaviussasoq.
- Issittumi inuusut pillugit ataatsimoornerup suleqatigiinnerullu aallaaviunissaat.

Kalaallit Nunaannut sinniisutut akisussaasuusut, uagullu isiginninitsinnik tapersiisut tamarmik peqataanissaat periusissiap pisariaqartippai. Pingaartumik Issittoq uagullu pilluta eqqartuisoqartillugu. Nunarsuarmioqatigiinni inissisimanitta ineriartortinneqarneranut periusissiaq sakkussaraarput. Taamaattumik uagut anguniagarput pillugu nammineeirluta avammut kiinnerissarput pingaaruteqarpoq aammalu unammilligassat, periarfissat ilimanaatillillu suut piginerivut suullu nunarsuarmioqatigiinnut neqeroorutigisinnaanerivuttakutissinnaanissaat pingaaruteqartut. Nunarsuarmioqatigiit Kalaallit Nunaannut isummissapput, aammalu Kalaallit Nunaat nunarsuarmioqatigiinnut isummissaaq. Nunarsuarmi innuttaavugut nammineq kulooreqarluta nunarsuatsinnilu inissisimaneq allangorpat, Kalaallit Nunaata iliuuseqarnissaa nalimmassarnissaaluunniit pisariaqarpoq, pingaartumillu pineqartilluta ilaasassaagut. Ilaatinneqanngikkutta sammineqassanngilagut.

Nunarsuarmi suleqataanissarput kissaatigaarput. Nunarsuarmi suleqataanerulerutta sumiinnerput politikkerpullu saqqumiukkutsigu pingaaruteqarpoq naajuunnissarput. Nunanut allanut politikkitta nunanut allanut niuerneq, aammalu imminut napatittumik aningaasarsiornitta orninneranut tapertaallunilu nukittorsaassaaq. Niuernermi niuerutigisavut tunissavagut, taamaalillutalu isertitsissutigalugit. Kangiaturperput aalisakkanik niuerfissuuvoq, taamaattuassallunilu. Nunarsuatta najummassimanartorsiornerani isumannaatsumik pilersuisinnaanerput nukittorsarniarlugu sulissaagut, aammalu kimmut nunat sanilerisavut amerika avannarleq niueqatiginerunissaanut ineriartortitsinnaanerluta qimerluussavarput. Inuiaat ikittunnguuvugut, nunatsinni killilimmik niueqateqarsinnaalluta. Taamaattumik allanik nunanillu amerlanerusunik niueqateqarnissaq ineriartornitsinnut pilersuinissallu isumannaannerunissaanut aalajangiisuullunnarsinnaapput. Niuernitsigut nunarput isertitaqarnerulersissavarput, taamaalilluta niuerutaasinnaasut amerlisarsinnaavagut, niuernikkut nunatsinnut isaatitsinerunermik pilersitsisoqarlunilu niuerutissanik assigiinngitsunik annertunerusumik aammalu maani unammillernerunermik pilersitsissaaq taakkulu ataatsimut imminut napatittumik aningaasaqarnermut tapertaaqataassapput. Aammattaaq avammut suliaqarnitsinni nunarsuarmioqatigiit takornariaqartitsinermi-, inuussutissarsiornermi aammalu suliffissuaqarnermi periarfissat pillugit uppersartarparput nunarsuarmioqatigiinni aningaasaliisartut ineriartornermut annerusumik minnerusumilluunnit toqqaannartumik ineriartornitsinnut iluaqutaasumik imminullu napatittumik aningaasaqarnissatsinnut ineriartortitseqataasut.

Sinniisoqarfitta suliaqarfii angerlaannikuusatta saniatigut allanik aamma suliaqarput, niueqatigiinnermik aningaasaqarnermillu imaqarnatik aningaasatigut iluanaarutaanngitsunik, soorlu illersornissamut isumannaallisaanermullu politiki. Danmarkimik USA-millu suleqateqarnitsinni Washington D.C.-mi sinniisoqarfipput immikkuullarissumik pingaaruteqarpoq. Taamaattumillu tamanna pissutigalugu ataavartumik tassaniitsitaqarnissaq pingaaruteqarpoq, tassuunakkut qulakkeerneqassammat isumannaallisaanermut politikimi nunatsinnut attuumassutilinni peqataatinnata oqaloqatigiittoqannginnissaa. Taamatutaaq Nunatta NATOp qullersaqarfiani Bruxellesimi DANATO-mi atorfilittaqartitsinerata nunatta qanoq inissimaffeqarneranik aammalu NATO-mi politikikkut aalajangersaanerni nunatta soqutigisaasa aallunneqarnissaannut suliaqarnera eqqarsaatigalugit tunniussatigut nalilersoruminaappoq. Tamannami aningaasanut tunngassuteqaannarani sillimaniarnermut illersorneqarnitsinnut tunngassuteqarmat.

Suleqatigisatsinni sinniisuuteqarnitsigut attaveqatigiinnerup pitsanngorsarnissaa qulakkiissavarput. Tamanna nunat akornanni suleqatigiinnerulernermik pilersitsissaaq, assersuutigalugu paarlaasseqatigiinnermi- aammalu ilinniartitaanermut tunngasuni meerartatsinnut inuussuttortatsinnullu iluaqutaasumik pitsanngorsaansigut. Suleqatigiinnerup naligiisitaanerulernissaq annertusarsinnaavaa. Nunap inuiisa pisinnaatitaaffii annertusarsinnaavagut. Oqaloqatigiinnitsigut innuttaasutta inuuniarnermikkut atugassarititaat ineriartornissamullu pisariaqartitaat paasisimaneqarnerulersissinnaavagut. Nunarsuarmioqatigiinnik suleqateqarnitsigut peqqinnissamut inunnillu ikiuiniarnikkut aaqqiissutissanik ikiorneqarsinnaavugut. Nunarsuarmioqatigiinni ilisimatusarnikkut aammalu assigiinngitsutigut suleqatigiinnermi imaani avatangiisit silaannaallu illersorneqarnissaat

aammalu kalaallit atugaasa isiginiarneqarnissaannut tapertaasinnaapput. Pilersitat tamarmik tamatigut aningaasanik uuttuuserluni nalilersorneqarsinnaaneri ajornarput, taamaattorli taamaaliornissaq sulii pingaaruteqarpoq.

Naalagaaffiup avataani Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiinut aningaasartuutit nalilersorneqarnissaanut siunnersuuteqartup siunertaanut Naalakkersuisunit tapersiivugut. Taamaattorli Naalakkersuisunit nalilersuinerup annertusinissaa kissaatigineqarpoq, Sinniisoqarfiit anguniagaat pingaarnerit eqqarsaatigalugit. Taamaattumik Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuutinik makkuninnga siunnersuuteqassaagut:

Kalaallit Nunaata naalagaaffiup avataani sinniisoqarfiisa nalilersorneqarnissaat pingaartumik aningaasatigut, kulturikkut politikkikkullu pingaarutaat nalilersoqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalilersuineq Inatsisartunut UKA2024 ingerlanerani agguanneqassaaq.